

CSILLAGHEGYI NEVEZETES EMBEREK

Auffenberg János:

A Valéria utca és a Fürdő utca sarkán élt, aki a Hunfalvy János felsőkereskedelmi iskola tanára, majd igazgatója volt. Az Ő idejében és segítségével szentelték fel az iskola fehér selyemzászlaját.

Hobbija: európai hírű nyúltenyésztéssel foglalkozott.

A Csillaghegyi Polgári Kör elnöke volt 1926-tól 1931-ig.

Bajáky Elemér (1886-1936):

Pénzügyminisztériumi főtanácsos. 1920-21-től a Polgári Kör elnöke. 60 filléres téglajegyekből épült a székház, a református templom, majd a polgári iskola. Piacot, közigazgatást szervezett. A Polgári Körben nem politizáltak. Az Ő akarata volt, hogy rögzítésre kerüljön: 1933-ban a Székház „a helyi kultúra szolgálatára Csillaghegy társadalmának áldozatkész összefogásával jött létre.” Csillaghegyen utca viseli nevét.

Dr. vitéz Baltay Aladár:

A világháborúban kitüntetett Aranysarkantyús Lovag, aki népes családjával a Kálmán király utcában élt.

Barkász Lajos (1884-1960): festőművész, rajztanár.

A Képzőművészeti Főiskolán 1902 és 1907 között Révész Imre és Ferenczy Károly növendéke volt. 1920 és 1945 között a budapesti Árpád Gimnázium tanára, a Magyar Képzőművészeti Egyesület elnöke volt. Kitüntetései: az Országos Magyar Iparművészeti Társulat Gerenday-plakát pályázatát 1905-ben nyerte meg; Halmos Izidor-díj (1924); Ráth-díj (1930); Magyar Képzőművészeti Egyesület aranyérme (1940)

Barlay Zsuzsa: operaénekes, az Operaház magánénekesnője. Mezzoszoprán. Azucena, Hamupipőke, Anyeginből Olga, Pillangókisasszonyból Szuzuki és más szerepek megszemélyesítője. Legnagyobb sikerét Rossini Hamupipőke című operájában aratta. Vendégszerepelt szinte valamennyi európai országban. Virtuóz technikája és muzikalitása az oratóriumokban kiválóan érvényesült. Kitüntetései: Liszt-díj (1967); Erdemes Művész-díj (1983); Székely

Mihály Emlékplakett; a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti keresztje (1994).

Bárczi Géza (1894-1975): nyelvész

1947-ben avatták az MTA tagjává. 1952-1969 a Budapesti Tudományegyetem II.sz. Magyar Nyelvtudományi tanszékét vezette. Kossuth díj (1952); Munka Érdemrend arany fokozat (1955); Állami Díj (1970). Kutatási területe a magyar nyelvtörténet, hang-alaktan és nyelvjárási kutatás.

Bodza Klára: népdalénekes

1981 óta népdalt gyűjt és tanít. Paksa Katalin zenetudós szerzőtársával megírják a Magyar népi ének iskola I. kötetét, majd 1994-ben a II. kötetet. 2002-ben Életfa díjat kapott.

Borsodi Ágnes (Papp Jánosné): keramikus

Mesterei: Gádor István, Borsos Miklós. Hagyományos technikával dolgozik. Jelentősek kávé-, boros- és étkezészelei. Népi motívumokat és a mesevilág jegyeit alkalmazza.

Böttkös Bálint: főjegyző

Nevéhez fűződik a Csillaghegyi Állami Elemi Iskola felépítése. A hősök emlékművének felállítása. Több társadalmi egyesület vezetője. A II. Világháborúban hősiességéért több kitüntetésben részesült.

Buss Gyula: (1927-2008): színész

A csillaghegyi születésű színművész a pécsi, majd a fővárosi Nemzeti Színházhoz szerződött. 1960 és 1985 között a Jókai Színház, a veszprémi társulat, a budapesti Petőfi és Thália Színház, valamint a Vidám Színpad is tagjai között tudhatta. Népszerű hősszerelmes, majd karakter- és szinkronszínész volt. A hatvanas évek elején büntetőeljárás folyt ellene, amiért élete végéig kitüntetés nélkül maradt, művészi kvalitásai ellenére.

Cséfalvai Pál: káplán 1969 és 1973 között, közben az ELTE Művészettörténeti Tanszékén egyéni levelező 1984. tb. kanonok;

protonotárius, kanonok 1988. Az Esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója és a Főszékesegyházi Kincstár művészettörténésze.

Csiszér József:

A Csillaghegyi Elemi iskola igazgatója. Csíksomlyón született. Tanulmányai elvégzését követően Veszprém és Szentendre után került Csillaghegyre. 1925-ben, és az iskola igazgatójává nevezték ki. Mély emberszeretetét, kivételes pedagógiai képességét, igaz magyarságát ragaszkodó megbecsülés övezte.

Dr. Csókay András: főorvos agysebész

Műszaki, majd orvosi egyetemet végzett. A súlyos traumás agyduzzadás kezelésére az ún. éralagút-technika módszert fejlesztette ki. Másik találmánya a gerincsérülésekkel kapcsolatos. 2005-ben Prima Primmissima közönségdíjat kapott.

Dálnoki Kovács István: festő, animációs rendező

Dienes Gyula: műszaki tanácsos

1916-ban telepedett le Csillaghegyen. A község társadalmi és kulturális életében jelentős szerepet játszott. Számos intézmény és társadalmi szervezet elnöke volt.

Id. Gyepes Lajos (1905-1992):

A **Csillaghegyi strand** főkertésze, akit nagy szeretet és tisztelet övezett a csillaghegyi lakosok és fürdővendégek részéről. Ismertsége még napjainkban is él az idősebb generáció körében.

1928-tól az Elkán és Gerő tulajdonában lévő Csillaghegyi strand területét közel 40 éves munkával tette Európa szintűvé. A parkot a környező országok fotósai folyóirataikban jelentették meg. A fürdő Csillaghegy és Óbuda legismertebb pihenő- és szórakozóhelye volt. Területén számtalan filmet forgattak.

Faludy György: költő, műfordító

1910. szeptember 22-én született Budapesten. Utolsó éveiben 2006. szeptember 1-jén bekövetkező haláláig Csillaghegyen élt kertés családi házban.

Ferencz Éva: színész, előadóművész

A Színház és Filmművészeti Főiskolán diplomázott. Próza, operett, musical műfajban aratott sikereket. 1993-tól néprajzkutatással foglalkozik. A Magyar Kultúra lovagja; a Széchenyi Társaság díjazottja; Tinódi-lant és Magyar Örökség-díj kitüntetettje.

Heissenberger Richárd: plébános

A világháborúban tábori lelkész. A vörös uralom alatt nemzeti magatartása miatt letartóztatták.

Hanula Endre: fényképész mester, a II. világháború haditudósítója. A Mátyás király úton élt. Petzvál József aranyérmes az Óbudáért és a Fővárosért kitüntetések birtokosa. Művészi fotói, családi eseményeket megörökítő felvételei, az iskolákban készült osztályképei sokunk albumát díszítik.

Dr. Juhász Zoltán: villamosmérnök

Egyetemi doktori címet 1982-ben; PhD-t 1998-ban szerzett. Jelenleg a népzene számítógépes tanulmányozásával foglalkozik az Anyagtudományi és Műszaki Fizikai Kutatóintézet főmunkatársaként. Népzenevel, hagyományos furulya és duda játékkal 31 éve foglalkozik. Gyűjti a hagyományos pásztor-zenét. Aktív népzeneész, furulyán és dudán játszik, Magyarországon és külföldön egyaránt. Az Óbudai Népzenei iskolában furulyát tanít.

L. Kecskés András:

A bécsi Zeneművészeti Főiskolán szerzett diplomát lantból és gitárból. 2003-tól Miskolci Bölcsészegyesület Nagy Lajos Király Egyetemén a Régi zenei tanszékvezető professzora. 1970-ben alakult a Kecskés Együttes. 2000-ben elnyerte a Tinódi-lant Magyar zenei díjat. 2007-ben Szentendrén Pro Urbe díjjal tüntették ki.

Kertész István: hegedűművész. A Zemenűvészeti Egyetem tanára.

Kónya Sándor (1923-2002): operaénekes, tenor

A Zeneművészeti Főiskola elvégzése után külföldön tanult, német színházakban lépett fel, tagja lett a nyugat-berlini Operaháznak. Külföldre távozásáig Csillaghegyen élt. 1958-ban Bayreuthban a

Lohengrin címszerepe meghozta az átütő sikert. A világ nagy nemzetközi operaházainak állandó ünnepelt vendégművésze lett, Alfredo, Turiddu, Richard gróf, és főként Wagner operáinak hőseként. 1964 és 1975 között többször lépett fel Budapesten is.

Komáromy Lajos: galambász, gyémántdiplomás mestertenyésztő, Nemzetközi Zsűri tag. Ős csillaghegyinek számít. Kiváló teljesítményeit számtalan hazai és nemzetközi első helyezés dicséri. A Díszgalamb Szövetség örökös tagja.

Dr. Krekó Béla: a Közgazdaságtudományi Egyetem matematika professzora. A számítástechnika bevezetésében úttörő szerepet vállalt.

Láng József: színész, a József Attila Színház örökös tagja. 1996-ban megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét. Számtalan karaktert formált meg a Pécsi Nemzeti Színházban, a Vígszínházban és a József Attila Színházban, szerepelt filmekben és tévéjátékokban is. Kellemes orgánuma miatt sokszor játszik rádiós szerepet, szinkronizál, ő az „Angyal”, Roger Moore magyar hangja is.

Magyar Kornél: zenei szerkesztő a Bartók Rádióban.

Mesterházy Dénes: festőművész, a Kőrös utcában élt és alkotott. A régi Csillaghegyi Evangélikus templom oltárképét is ő festette, címe: „Krisztus a keresztfán”.

Miticzky Bertalan: iparművész

Művésnök mesterként, majd a Képzőművészeti Alap tagjaként iparművészként dolgozott. Borsos Miklós tanszékén, az Iparművészeti Főiskolán a felnövekvő ötvösművész generáció oktatásában is részt vett az ötvenes évek végétől a hatvanas évek végéig. Munkássága az ötvösség széles területére terjedt ki a dísztárgyaktól a tűzzománc - ékszerzománc munkákig.

Németh Bálint: az 1956-os forradalom egyik parancsnoka. Vegyész mérnöknek készült, de internálták, nem folytathatott egyetemi tanulmányokat, így nem tették lehetővé kibontakozását. Különféle munkakörökben találta meg életútját.

Ötvös Csilla: szoprán, az Operaház magánénekesse. Repertoárjába elsősorban lírai és koloratúr szerepek tartoznak. Fő szerepei: Ámor (Gluck: Orfeusz és Euridiké); Juliska (Humperdink: Jancsi és Juliska)

Ötvös Csaba: bariton, az Operaház magánénekesse. Testvérével Csillaghegyen gyerekeskedtek az Attila utcában, és a Lehel utcai iskola Államilag Engedélyezett Zeneiskolájában kezdték meg zenei tanulmányaikat zongorán. Énektanulmányaikat a Zeneakadémián végezték. Elsősorban az olasz és francia repertoár szerepeit énekli. Fő szerepei: Figaró (Rossini: A sevillai borbély); Anyegin (Csajkovszkij); Hány János (Kodály Zoltán)

Papp Domokos portréfestő, a Batthyány utcában lakott.

Papp János István: a magyar Iparművészeti Főiskolán mesterei Borsos Miklós, Gádor István és Schey Ferenc voltak. 1966, 1975: Faenza diploma. A tradicionális formák és motívumok felhasználásával alakította ki egyéni formavilágát.

Pattantyús Ábrahám Géza: akadémikus professzor, nemzetközileg elismert tudós. A József Műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett, majd nyugati tanulmányai után, ugyanott oktatott, 1930-tól műegyetemi tanár. A Pattantyús-iskola megteremtője volt. 1952-ben Kossuth díjat kapott. Számos könyvén kívül neve alatt jelent meg a népszerű "Hütte" Magyarországi változata.

Pozsgai Imre: politikus egyetemi tanár. A múlt század második felétől közéleti tevékenységet folytat. Létrehozta a budapesti Katona József Színházat. Elsőként ismeri el az 1956-os forradalmat népfelkelésnek. 1991-ben a Debreceni Egyetem egyetemi tanára, 2003-ban a Károli Gáspár Egyetemen tanít.

Rötzer Henrik: amatőr fotós, a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének tagja. Korabeli újságok címlapját díszítik fotói.

Sági Rózsa: szövő népi iparművész, a Népművészet Mestere.

Sárközy Károly: ügyvéd, a II. világháború után főjegyző.

Shólkshorn Katalin: balettáncosnő. A szentpétervári operaház balerinája.

Schäffer Erzsébet: Pulitzer-díjas újságíró, író, a Nők Lapja című lap főmunkatársa, hét könyv szerzője.

Schmitt Pál: okleveles közgazdász. Kétszeres olimpiai bajnok, vívó. Tanulmányai után a Népstadion és intézményei főigazgatója, az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnökhelyettese. 1990-től a MOB elnöke, 1983-tól NOB tag, 1995-ben a NOB alelnöke, 1990-től a NOB protokollfőnöke. 1993 óta madridi, majd svájci nagykövet volt 2002-ig. Aktív politikus, 2003 óta a Fidesz tagja, majd alelnöke. 2004 óta az EP tagja.

Kitüntetései: Magyar Köztársasági Érdemrend Középkereszt (1992); Spanyol Katolikus Izabella Nagykereszt (1997); Japán Szent Hagyaték Arany-Ezüst Csillagja (1998).

Seregi László (1929-): táncos koreográfus. A Honvéd Művészegyüttesben mutatkozott meg koreográfusi tehetsége, majd balettet tanult, 1957-től az Operaház balettegyüttesében táncolt.

1968-ban a Spartacus színre vitelével nemzetközi sikert aratott. Több Bernstein és Shakespeare táncadaptációt készített. Műveit a világ számos városában játsszák. 1977-től 1984-ig az Operaház balettigazgatója volt.

Számos egyéb díjon kívül kapott elismerései: Kossuth díj (1980); a Magyar Népköztársaság Babérkoszorúkkal ékesített Zászlórendje (1989); a Magyar Állami Operaház Mesterművésze (2003).

Somogyi József (1916-1993): Kossuth díjas szobrászművész. A Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára és rektora, számtalan díjban és kitüntetésben részesült. Műterme a Márton utcában van.

Közismert művei az országban közttereket és intézményeket díszítenek. A kerületben a "Család" (bronz díszítőszobor (1964)) a Bécsi út 205. számú épület; a "Veres Péter" (bronz portré (1992)) a Veres Péter Gimnázium; a "Hárfás lány" (bronz alkotás) a Zichy kastély díszéül szolgál.

Stremeny Géza (1937-): szobrászművész, aki a szobrászat, az ötvösség, és az iparművészet anyagait és technikáit ötvözi. Közösségi terekbe és köztérre egyaránt kerültek kőből faragott szobrok, vagy nagyméretű lemezdomborítások is. Elköltözéséig az Ibolya utcában élt, most Budaörsön.

Szántay Endre építész, egyházgondnok. A református templom tervezője.

Szentmihályi Szabó Péter: író, költő, műfordító. Eddig mintegy 50 könyve jelent meg. Elismerések: József Attila-díj (1983), Petőfi Sándor sajtószabadság-díj (1995), Kölcsey-díj (1997), valamint Illés Endre- díj, World SF díj, a Nemzeti Társas Kör Hűség-díja.

Székely Béla (1904-1993): tanár. A kulturális életben, az oktatásban kifejtett kiemelkedő tevékenysége, a helytörténeti kutatásban alkotott életműve elismeréseként Óbuda díszpolgárává választották.

Nemzedékek tanítója volt, aki saját példamutatásával tanítványait becsületre, tisztességre és hazaszeretetre nevelte.

Szabadidejében diákjaival kutatta Csillaghegy, Békásmegyer és Rómaifürdő múltját.

Tetemes helytörténeti gyűjteményét a Veres Péter Gimnázium gondozására bízta.

Tarlós István: mélyépítő mérnök. 1990 és 2006 között több cikluson keresztül Óbuda-Békásmegyer polgármestere volt. 2006-ban esélyesként indult a budapesti főpolgármester választáson, 1,7 százalékkal maradt el a győzelemtől. Számos kerületi és kerületen kívüli társadalmi szervezet elnöke, illetve aktív tagja. A Fővárosi Önkormányzat Fidesz frakció vezetője.

Temessy Hédi (1925-2001): színésznő. Csillaghegyen született és férjhez menetelég itt is élt. 1983-ban készül el az Oscar-díjra is jelölt magyar-NSZK koprodukcióban forgatott "Jób lázadása" című film, amelyben Zenthe Ferenc partnereként játssza a Tisza-menti, módos falusi zsidóasszony szerepét. Számos filmszerepe közül kiemelkedik a

Ruszt József rendezte ifjúsági film: "A gólyák mindig visszatérnek" (1992) női főszerepe.

Díjai, kitüntetései: Érdemes művész (1982); a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí keresztje (1995). A 31. Magyar Filmszemlén a legjobb női alakítás díját kapja a „Film” című filmben játszott szerepéért.

Tenk László (1943-): festőművész. Gobelinszövő feleségével alapították a T-ART Alapítványt és a T-ART Galériát a Rózsa u.12-ben. A jelenkori magyar piktúra meghatározó személyisége. Egyéni stílusát szürrealista és expresszionista hatások gazdagítják. Országos tárlatok díjazottja, 2001-ben Munkácsy Díjat, 2008-ban M.S. mester díjat kapott.

Wrábel Sándor (1926-1992): festőművész. A művész a Nád utca és a Géza utca sarkán álló házban élt és alkotott. A ház falán márványtáblát helyezett el az Óbuda-Békásmegyeri Önkormányzat 2000-ben.

1945-ben a Szovjetunió légereibe került 3 évre. 1956-ban grafikai sorozatot készített, majd a pusztítást a "Magyar Golgota " jeleníti meg. Itthon nem állíthatott ki, Olaszországban bemutatott műveivel díjakat nyert. Pór Bertalan tanítványa volt, a pilisi táj festője. Sorstragédiáját vetíti ki az élet-halál harcukat vívó állatok drámáján keresztül. A magyar képzőművészet nemzetközi hírnevű jelentős alakja.

Dr. Zsámboki Pál (1893-1952): plébános, IV. Károly udvari papja, Dr. Habsburg Ottó nevelője volt. A róla elnevezett téren emlékkereszt és emléktábla áll ezzel a felirattal:

"1928-tól Csillaghegy társadalmi életének, kulturális fejlődésének meghatározó egyénisége volt. Templomot épített, közösségeket teremtett, segítette a rászorulókat. Fiú és leány polgári iskolát alapított a Kalocsai Iskolanővérek közreműködésével, akiknek apácázárdát is létesített.

Hazájától távol, emigrációban halt meg. Önzetlen munkájának elismerése az utókorra maradt."

A mészkö fészületet, mely Markolt György alkotása 2002-ben a Csillaghegyi Polgári Kör Egyesület és a III. kerületi Önkormányzat állította.

Sportolók:

Albert Flórián aranyalabdás	válogatott labdarúgó
Dunai Lajos / Drestyák Lajos/ Dózsa	labdarugó olimpiai bajnok
Foltán László	síugró
Gyepes Lajos	olimpiai bajnok kenus
	2004-es Athéni olimpikon
	úszóedző, Erzsébet királyné
	díjas
Gyurta Dániel	olimpiai és világbajnok úszó
Kolczonay Ernő	többszörös Magyar párbajtőr
	bajnok
Dr. Kovácsi Aladár	öttusa olimpiai bajnok
Mizsér Attila	olimpiai bajnok öttusa
Nébold György	olimpiai bajnok kardvívó
Nébold Rudolf	olimpikon kardvívó
Parti János	olimpiai bajnok kenus
Schmitt Pál	kétszeres olimpiai bajnok vívó
Székely Éva	úszó olimpiai bajnok
Dr. Török Ferenc	öttusa olimpiai bajnok
Dr. Török Ottó	öttusa olimpiai bronzérmes
Tulipán Mihály	többszörös magyar labdarugó
	válogatott
Vaskuti István	olimpiai bajnok kenus